

Urartu Başkent Mührü Van Kalesi

görmelisin

Çavuştepe Kalesi

Çavuştepe Kalesi Ziyaret Saatleri

1 Nisan-1 Ekim		Çarşamba	Perşembe	Cuma	Cumartesi	Pazar
Pazartesi	Salı	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00
8.00	8.00	19.00	19.00	19.00	19.00	19.00

Gişe Kapanış: 18.30

1 Ekim-1 Nisan		Çarşamba	Perşembe	Cuma	Cumartesi	Pazar
Pazartesi	Salı	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00
8.00	8.00	17.00	17.00	17.00	17.00	17.00

Gişe Kapanış: 16.30

[Facebook](#) TurkishMuseums [Instagram](#) officialturkishmuseums [Twitter](#) TurkishMuseums [YouTube](#) TurkishMuseums [Google+](#) TurkishMuseums

Adres Çavuştepe Köyü, Gürpınar, Van

Güncel bilgiler için lütfen web sitesini ziyaret edin.

www.muze.gov.tr

Urartu Zirve Kral Kalesi Sardunhinili

Van'ın 25 km. güneydoğusunda, Gürpınar İlçesi'nde, Van-Hakkari-İran Karayolu üzerinde Çavuştepe Mahallesi'nde yer alan kale, M.Ö. 8. yüzyılın ortalarında Urartu Kralı II. Sarduri tarafından kurulmuştur. Çavuştepe Kalesi'ndeki ilk kazılar Prof. Dr. Afif Erzen başkanlığında 1961-1986 yılları arasında kesintisiz 25 yıl sürmüştür. İkinci dönem kazıları Prof. Dr. Rafet Çavuşoğlu başkanlığında 2014 tarihinde başlamış ve halen devam etmektedir.

Kale, bereketli Gürpınar ovasına ve oviden geçen yollara tamamen hâkim bir mevkiye, ova ortasında yükselen Bol Dağı'nın batı ucundaki iki tepe üzerine kurulmuştur. Yaklaşık 1 km uzunluğundaki kale, güçlü surlarla birlikte doğudan ve batıdan kayaya oyulmuş iki hendekle koruma altına alınmıştır. Kale; "Yukarı Kale" ve "Aşağı Kale" olmak üzere iki bölüme ayrılmıştır. Batı tarafta yer alan Yukarı Kale'de Urartu baş tanrısı Haldi'ye adanmış kare planlı revaklı bir tapınak ile bununla ilişkili dinsel mekânlar bulunmaktadır. Yukarı Kale, Aşağı Kale'ye kıyasla daha küçük bir alanda dikdörtgen planlı olup çevresi güçlü surlarla kuşatılmıştır. Batı tarafta yer alan Aşağı Kale ise 430 m uzunluğunda ve 125 m genişliğindedir. Aşağı Kale'nin doğu kısmında "Uçkale" olarak adlandırılan 27.50 mx17.30 m. boyutlarında dikdörtgen planlı bir yapı yer almaktadır. Bugüne kadar tespit edilmiş olan hiçbir Urartu kalesinde benzerine rastlanmayacak bir şekilde özenli işçilikte inşa edilmiştir. Uçkale'nin esas işlevi bilinmemekle birlikte, dinsel içerikli olduğu tahmin edilmektedir.

Aşağı Kale'nin iç kısmında ayrıca saray bölümü, bununla ilişkili depo odaları ve atölyeler ile tanrı İrmuşini'ye adandığı bilinen ikinci bir tapınak bulunmaktadır. Kayaya oyulmuş temeller üzerine inşa edilen, 81x33 m boyutlarındaki saray, iki sıra paye ile üç bölüme ayrılmıştır. Her iki yanında da koridorlar yer almaktadır. Güneydeki koridor İrmuşini Tapınağı'na kadar uzanır. Sarayın alt katı; mutfak, kiler, depo ve tuvalet gibi birimlere ayrılmıştır. Ortadaki salonda kayaya oyulmuş üç adet sarnıç yer almaktadır. Doğu ve batı uçlarda içlerinde ocak, çeşme ve atık su kanallarının bulunduğu iki ayrı mutfak mekânı bulunmaktadır.

İrmuşini Tapınağı, Aşağı Kale'nin en yüksek noktası üzerine kurulmuş olup kare planlı yapı ile eklentilerinden oluşmaktadır. Tapınak girişi doğuya bakmakta olup bu cephede alttan iki sıra halinde son derece özenli işlenmiş kare biçimli bazalt taşlar bulunmaktadır. Üzerinde yaklaşık 10 metre yüksekliğinde olduğu düşünülen kerpiç duvarlara ait kalıntılar mevcuttur. Çivi yazısıyla yazılmış inşa metni, girişin sol yanında yer almaktadır. İçten, 4.50 x 4.50 metre boyutlarındaki kare planlı kutsal odanın duvarları mavimsi, kırmızı, siyah ve beyaz renkli, bitkisel motiflerin ağırlıkta olduğu resimlerle süslüdür. Depolar, atölyeler ve diğer mekânlar, kalenin diğer bölümleri arasında yer almaktadır. Kalenin büyük depo odalarında yarıya kadar toprağa gömülü ve sayıları 120'yi bulan depolama küpleri (pithos) yer almaktadır.

Kalenin Nekropolü (Mezarlık)

Kalenin yaklaşık 1 km. kuzeyinde yer almaktadır. Burada 2017 yılından önce yapılmış olan çok sayıda kaçak kazı, Urartu mezarlığına büyük ölçüde zarar vermiştir. Yapılan arkeolojik kazılarda Urartu toplumuna ait ölü gömme

adetleri hakkında çok önemli bilgiler elde edilmiştir. Buna göre Urartulara iki tür ölü gömme âdetinin olduğu, bunlardan ilki ölülerin yakılarak bir çömleğin (urne) içinde gömüldüğü, ikincisinin ise ölülerin toprağa ana

karnındaki duruş biçiminde ve yan yatılarak (hoker) yapıldığı anlaşılan gömülerdir. Nekropolde dört farklı mezar tipi tespit edilmiştir. Bunlar; örme oda mezar, urne mezar, sandık mezar ve basit toprak mezarlardır.